SUOMEN
SIIPIKARJALIITTO

Asiantuntijalausunto

3.3.2022

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

Asia: U 12/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tiettyjen metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen liittyvien hyödykkeiden ja tuotteiden asettamisesta saataville unionin markkinoilla ja viennistä unionin ulkopuolelle sekä asetuksen (EU) N:o 995/2010 kumoamisesta

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen liittyvien hyödykkeiden ja tuotteiden markkinoille saattamiseen ja vientiin, ja kommentoida Euroopan parlamentin asetusehdotusta siipikarja-alan näkökulmasta.

Siipikarjaliitto tukee ehdotetun lainsäädännön tavoitetta minimoida metsäkadon riski EU:n markkinoille saatetuista tuotteista.

Soija suomalaisen siipikarjan ruokinnassa

Yksi maailmanlaajuisesti tunnistetuista metsäkatoa aiheuttavista tuotteista on soija.

Soijaa käytetään myös Suomessa siipikarjan ruokinnassa. Suomessa käytetään siipikarjan rehuissa vain vastuullisesti tuotettua soijaa. Useimmiten soijan alkuperämaa on Yhdysvallat tai Kanada. Brasiliasta on aiemmin tuotu RTRS tai ProTerra sertifikaatin mukaista gm-vapaata soijaa, mutta sen käyttö on broilertuotannossa lopetettu. Myös eurooppalaista, kuten puolalaista ja ukrainalaista soijaa on ollut käytössä. Näillä alkuperämaavalinnoilla sekä sertifiointivaatimuksilla suomalainen siipikarjasektori on pyrkinyt varmistamaan vastuullisesti tuotetun soijan käytön.

Soijan käyttö suomalaisessa siipikarjatuotannossa on vähäisempää kuin monissa Euroopan maissa. Ensiksikin suomalainen siipikarja on myös tervettä, ja se pärjää alemmalla valkuaisruokinnalla. Toiseksi ruokinta perustuu kotimaisiin viljoihin, jotka toimivat myös valkuaislähteenä. Suomalaisissa viljoissa kuten vehnässä, kaurassa ja ohrassa on korkeat valkuaispitoisuudet. Kolmanneksi monissa Euroopan maissa siipikarjan ruokinta perustuu maissiin, jossa on alhainen valkuaispitoisuus, joka lisää soijan käyttötarvetta. Suomalaisessa broilertuotannossa soijan osuus ruokinnasta vaihtelee 10 – 15 % välillä. Kananmunien tuotannossa soijan osuus on keskimäärin 10 %.

Soijan käyttöä perustellaan sen aminohappokoostumuksella, joka vastaa täydellisesti siipikarjan tarpeisiin. Soijaa on pystytty korvaamaan Suomessa siipikarjan rehustuksessa viime vuosina merkittäviä määriä kotimaisilla palkokasveilla kuten herneellä, härkäpavulla ja rypsirouheella. Kananmunien tuotannossa on jo kokeiltu ruokintaa kokonaan ilman soijaa. Siipikarja-ala ei kuitenkaan halua heikentää lintujen terveyttä eikä hyvinvointia, joten ruokinnan tulee vastata lintujen ravintoainetarpeisiin hyvin. Näin varmistetaan myös tuotannon mahdollisimman pienet vaikutukset ympäristöön.

On tärkeää kehittää vaihtoehtoisia valkuaislähteitä, joilla voidaan korvata tuontisoijaa. Käsitellyn lihaluujauhon (PAP) ja hyönteisten käytön salliminen siipikarjan ruokinnassa ovat hyvä alku, mutta koko EU-tasolla tarvitaan lisärahoitusta uusien valkuaislähteiden kehittämiseen ja edistämiseen.

Suomen Siipikarjaliitto ry
Heimolinnankatu 14, Loimaa

www.siipi.net
044 730 7700

EU:n ehdotus metsäkadon ehkäisemiseksi

Käsittelyssä oleva ehdotus asettaa EU:n siipikarjatuottajille kovan paineen varmistaa, että tuotannossa käytetty soija ei liity metsien hävittämiseen. Kuitenkin siipikarjanlihan, kananmunien ja munatuotteiden tuonti EU:n ulkopuolelta on sallittua, eikä vaatimus ulotu tuontielintarvikkeisiin. Tämä tarkoittaa, että Suomeenkin voidaan jatkossa tuoda siipikarjanlihaa Brasiliasta ja munajalosteita Argentiinasta, joiden tuottamisessa on käytetty metsäkatoalueella tuotettua soijaa. Tämä on EU:n ehdotuksen heikkous, johon toivomme teidän poliittisina päättäjinä puuttuvan.

Lisäksi ehdotus nostaa siipikarjatuotannon kustannuksia merkittävästi. Ehdotuksen mukainen seurantajärjestelmän toteuttaminen vaikuttaa käytännössä jopa mahdottomalta toteuttaa. Järjestelmän käyttöönoton ja toteuttamisen kustannukset ovat merkittäviä, ja ne tulevat vääjäämättä nostamaan siipikarjan ruokintakustannuksia. Ruokintakustannus on yli 60 % siipikarjatuotteiden tuotantokustannuksista. On selvää, että kohonneet ruokintakustannukset on siirrettävä tuotantoketjussa eteenpäin aina kuluttajille saakka.

Yhteenveto

- Suomalainen siipikarjasektori käyttää vastuullisesti tuotettua soijaa, joka ei aiheuta metsäkatoa.
- Ala haluaa suosia kotimaisia valkuaiskasveja, ja toivoo panostuksia herneen, härkäpavun ja öljykasvien tuotantoon. Viljelylajikkeiden kehittäminen suomalaisiin olosuhteisiin ja kannustimet niiden viljelyyn ovat jo pelkästään huoltovarmuutemme takia tärkeitä toimia.
- Myös muiden vaihtoehtoisten valkuaislähteiden kehittämistä ja edistämistä tulee tukea.
- Vastuullisesti tuotetun soijan toimitusketjun varmistaminen on hieno ja kannatettava tavoite. Näemme kuitenkin nykyisessä ehdotuksessa käytännön ongelmia sekä valtavia lisäkustannuksia, jotka eivät saa jäädä siipikarja-alan toimijoiden maksettaviksi. Kestävästi tuotetun soijan tarjonnan tasapaino tulee varmasti tulevaisuudessa olemaan yhdistelmä erilaisia ratkaisuja kuten sertifiointeja.
- Yksi suurimmista ehdotuksen heikkouksista on se, että vaatimukset soijan alkuperälle eivät koske tuontilihaa ja -kananmunia. Myös Suomeen tuodaan siipikarjatuotteita EU:n ulkopuolelta kuten Brasiliasta, Thaimaasta ja Intiasta. Tällä ehdotuksella lisätään tuontielintarvikkeiden hintakilpailuetua.
- Siipikarjatuotannon takia Suomessa ei ole metsiä raivattu pelloiksi ei rehuntuotannon eikä lannanlevityksen takia.

Eurassa 3.3.2022

Suomen Siipikarjaliitto ry:n puolesta

Hanna Hamina
Toiminnanjohtaja
050 573 0773
hanna.hamina@siipi.net
@haminahanna